

**Bruxelles, 18. lipnja 2025.
(OR. en)**

9730/25

**Međuinstitucijski predmet:
2025/0104(COD)**

**CODEC 736
AGRI 243
AGRIORG 71
AGRIFIN 63
POSEIDOM 4
PE 32**

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) br. 228/2013 u pogledu dodatne pomoći i dodatne fleksibilnosti za najudaljenije regije pogođene teškim elementarnim nepogodama i u kontekstu ciklona Chido koji je uzrokovao golemu štetu na Mayotteu – ishod prvog čitanja u Europskom parlamentu (Strasbourg, od 16. do 19. lipnja 2025.)

I. UVOD

Posebni odbor za poljoprivredu 19. svibnja 2025. potvrdio je da će Vijeće odobriti stajalište Europskog parlamenta ako Europski parlament bez amandmanâ odobri navedeni Prijedlog Komisije.

Na plenarnoj sjednici Europskog parlamenta 22. svibnja 2025. odobren je zahtjev Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj (AGRI) da se postupi u skladu s člankom 170. (hitni postupak).

II. GLASOVANJE

Europski parlament, preuzevši prijedlog Komisije, 17. lipnja 2025. donio je svoje stajalište u prvom čitanju. To stajalište sadržano je u njegovoj zakonodavnoj rezoluciji.

Vijeće bi stoga trebalo moći odobriti stajalište Europskog parlamenta kako je navedeno u Prilogu ovom dokumentu, čime se završava prvo čitanje za obje institucije.

Zakonodavni akt tada bi se donio u formulaciji koja odgovara stajalištu Europskog parlamenta.

P10_TA(2025)0115

Izmjena Uredbe (EU) br. 228/2013 u pogledu dodatne pomoći i dodatne fleksibilnosti za najudaljenije regije pogođene teškim elementarnim nepogodama i u kontekstu ciklona Chido koji je uzrokovao golemu štetu na Mayotteu

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 17. lipnja 2025. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 228/2013 u pogledu dodatne pomoći i dodatne fleksibilnosti za najudaljenije regije pogođene teškim elementarnim nepogodama i u kontekstu ciklona Chido koji je uzrokovao golemu štetu na Mayotteu (COM(2025)0190 – C10-0071/2025 – 2025/0104(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2025)0190),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 42., članak 43. stavak 2. i članak 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C10-0071/2025),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - nakon savjetovanja s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom,
 - uzimajući u obzir da se predstavnik Vijeća pismom od 19. svibnja 2025. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članke 60. i 170. Poslovnika,
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 3. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 17. lipnja 2025. radi donošenja Uredbe (EU) 2025/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 228/2013 u pogledu dodatne pomoći i dodatne fleksibilnosti za najudaljenije regije pogođene teškim prirodnim katastrofama i u kontekstu razaranja koje je uzrokovao ciklon Chido na Mayotteu

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 42., članak 43. stavak 2. i članak 349.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

nakon savjetovanja s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom¹,

¹ Stajalište Europskog parlamenta od 17. lipnja 2025.

budući da:

- (1) Dana 18. prosinca 2024. proglašena je izvanredna prirodna katastrofa za Mayotte uslijed razornih posljedica ciklona Chido u kojem je uništen velik dio poljoprivrednog i šumskog potencijala otoka te je ugrožena dostupnost hrane i sigurnost opskrbe hranom. Taj nezapamćeni ciklon i druge nedavne prirodne katastrofe u najudaljenijim regijama Unije u smislu članka 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) („najudaljenije regije”) pokazuju osjetljivost tih regija na učinke klimatskih promjena, što uključuje povećani rizik od izvanrednih prirodnih katastrofa i ozbiljnih vremenskih uvjeta s dugoročnim posljedicama.

- (2) Kako bi se odgovorilo na utjecaj izvanrednih prirodnih katastrofa ili ozbiljnih vremenskih uvjeta u najudaljenijim regijama te kako bi ga se ublažilo, posebno u pogledu potpore lokalnoj proizvodnji koja se pruža u okviru Programa za rješavanje problema koji se posebno odnose na udaljenost i otočni položaj („program POSEI“) iz Uredbe (EU) br. 228/2013 Europskog parlamenta i Vijeća², trebalo bi biti moguće da pogođeni korisnici nastave primati plaćanja u okviru programa POSEI tijekom cijelog razdoblja obnove, neovisno o razini njihove aktivnosti, pod uvjetom da se formalno obvežu na obnovu svojih kapaciteta. Nadležna nacionalna tijela stoga bi trebala moći odlučiti, na temelju relevantnih dokaza, o primjeni načela više sile ili izvanrednih okolnosti. Također bi trebalo biti moguće, u izvanrednim i opravdanim okolnostima, da države članice podnesu prijedloge za izmjenu programa POSEI, kako bi se razdoblje obnove za određene sektore produljilo nakon razdoblja koje bi bilo opravdano primjenom načela više sile ili izvanrednih okolnosti. Provedba takvih izmjena trebala bi podlijegati godišnjem preispitivanju i praćenju napretka. Stoga bi članke 6. i 19. Uredbe (EU) br. 228/2013 trebalo na odgovarajući način izmijeniti.

² Uredba (EU) br. 228/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. ožujka 2013. o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u najudaljenijim regijama Unije i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 247/2006 (SL L 78, 20.3.2013., str. 23., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/228/oj>).

- (3) Osim toga, kako bi se brzo odgovorilo na slabosti prehrambenog sustava Mayottea i druge izazove za njegove ruralne zajednice, koji su proizašli iz nezapamćene prirodne katastrofe koju je uzrokovao ciklon Chido, primjereno je pružiti, brzo i na iznimnoj osnovi, djelotvornu potporu u okviru Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i pružiti dodatnu fleksibilnost u primjeni postojećih pravila. Člankom 6.a Uredbe (EU) 2020/2220 Europskog parlamenta i Vijeća³ uvedena je nova mjera kojom se pruža izvanredna privremena potpora kao odgovor na utjecaj prirodnih katastrofa, koja će se financirati iz EPFRR-a unutar pravnog okvira koji se primjenjuje u programskom razdoblju 2014. – 2020. kako je produljeno tom uredbom. Kako bi se Mayotteu omogućilo da odgovori na posljedice ciklona Chido, uzimajući u obzir poteškoće uzrokovane njegovim posebnim položajem najudaljenije regije, potrebno je utvrditi način na koji bi se mjere na temelju članka 6.a Uredbe (EU) 2020/2220 trebale primjenjivati na Mayotte. Budući da su posebne poteškoće u odgovoru na izvanrednu situaciju na Mayotteu povezane s njegovom udaljenošću kao najudaljenije regije, trebalo bi pružiti fleksibilnost kojom bi se omogućila dodatna potpora iz EPFRR-a uspostavom posebnog pravnog okvira za najudaljenije regije. Stoga bi članak 22. Uredbe (EU) br. 228/2013 trebalo na odgovarajući način izmijeniti.

³ Uredba (EU) 2020/2220 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. prosinca 2020. o utvrđivanju određenih prijelaznih odredaba za potporu iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) u godinama 2021. i 2022. i izmjeni uredaba (EU) br. 1305/2013, (EU) br. 1306/2013 i (EU) br. 1307/2013 u pogledu sredstava i primjene u godinama 2021. i 2022. te Uredbe (EU) br. 1308/2013 u pogledu sredstava i raspodjele takve potpore u godinama 2021. i 2022. (SL L 437, 28.12.2020., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2220/oj>).

- (4) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, odnosno odgovaranje na utjecaj prirodnih katastrofa na poljoprivredno-prehrambeni sektor i sektor šumarstva u najudaljenijim regijama i ublažavanje tog utjecaja pružanjem dodatnih fleksibilnosti nakon izvanrednih prirodnih katastrofa ili ozbiljnih vremenskih uvjeta, a posebno nakon ciklona Chido na Mayotteu, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (5) Uredbu (EU) br. 228/2013 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

- (6) Uzimajući u obzir razorne učinke aktualnih prirodnih katastrofa te hitnost odgovaranja na njihov utjecaj na poljoprivredno-prehrambeni sektor i sektor šumarstva u najudaljenijim regijama i ublažavanja tog utjecaja, ali i na hitnost primjene mjere iz članka 6.a Uredbe (EU) 2020/2220 prije kraja programskog razdoblja 2014. – 2020., kako je produljeno tom uredbom, smatra se primjerenim zatražiti iznimku od roka od osam tjedana predviđenu u članku 4. Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, priloženog UEU-u, UFEU-u i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.
- (7) Kako bi se osigurala neometana provedba izmjena Uredbe (EU) br. 228/2013 i s obzirom na potrebu za hitnim odgovaranjem na utjecaj izvanrednih prirodnih katastrofa ili ozbiljnih vremenskih uvjeta u najudaljenijim regijama Unije i ublažavanjem tog utjecaja, osobito ciklona Chido na Mayotteu, ova bi Uredba trebala stupiti na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) br. 228/2013 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 6. dodaje se sljedeći stavak:

„5. U slučaju izvanredne prirodne katastrofe ili ozbiljnih vremenskih uvjeta koji u cijelosti ili djelomično unište kapacitete za poljoprivrednu proizvodnju u najudaljenijoj regiji, država članica može, dok primjenjuje načelo više sile ili izvanrednih okolnosti, podnijeti Komisiji prijedlog za izmjene programa POSEI kako bi se predmetnim korisnicima omogućilo da nastave primati potporu iz programa POSEI tijekom cijelog razdoblja obnove u obliku mjera za pomoć lokalnoj poljoprivrednoj proizvodnji predviđenih u članku 19. Provedba ovih izmjena programa POSEI podliježe godišnjem preispitivanju i praćenju napretka koje, djelujući u bliskoj suradnji, provode Komisija i dotične države članice.”;

2. u članku 19. dodaje se sljedeći stavak:

„5. Ako se program izmijeni u skladu s člankom 6. stavkom 5., korisnici pogođeni izvanrednom prirodnom katastrofom ili ozbiljnim vremenskim uvjetima mogu nastaviti primati potporu u obliku mjera za potporu proizvodnji, preradi ili prodaji predviđenih u stavku 4. ovog članka tijekom cijelog razdoblja obnove, neovisno o razini njihove aktivnosti pod uvjetom da se formalno obvežu na obnovu svojih kapaciteta za poljoprivrednu proizvodnju.”;

3. u članku 22. dodaju se sljedeći stavci:

- „3. Odstupajući od članka 6.a stavka 5. Uredbe (EU) 2020/2220 Europskog parlamenta i Vijeća*, Mayotte može odobriti zahtjeve za potporu nakon 30. lipnja 2025.
4. U programu ruralnog razvoja Mayottea potpora iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) predviđena za mjeru iz članka 6.a Uredbe (EU) 2020/2220 ne smije premašiti ukupni doprinos EPFRR-a tom programu ruralnog razvoja za razdoblje 2021. – 2022.

* Uredba (EU) 2020/2220 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. prosinca 2020. o utvrđivanju određenih prijelaznih odredaba za potporu iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) u godinama 2021. i 2022. i izmjeni uredaba (EU) br. 1305/2013, (EU) br. 1306/2013 i (EU) br. 1307/2013 u pogledu sredstava i primjene u godinama 2021. i 2022. te Uredbe (EU) br. 1308/2013 u pogledu sredstava i raspodjele takve potpore u godinama 2021. i 2022. (SL L 437, 28.12.2020., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2220/oj>).”.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u ...,

Za Europski parlament

Predsjednica

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica
